

אִירָא. וְהִינֵנוּ (ירמיה ב) פָּרָה לְמֹד מִדְּבַר בְּאֵת נִפְשָׁה
שָׂאֵפָה רוּחַ.

תָּנָא, רב המנונא סבא אזל לקפוטקיא, עאל
לקפוייהו רב ייסא סבא. אמר ליה, במאי
עסקיתו. ווי ליה, ווי לנפשיה. אי אשתלף רווחא
דמסאבא דאשתתב עמיה ואורית ליה לבריה. והאי
איהו דקדשא בריך הוא לית ליה חולקא. שביק ליה
חולקא שביק ליה לשיעא ליה לעלמא דאתי. אמר
ליה, מנא לך הא. אמר ליה, הכא אוליפנא, דהאי
ירוותא בישתא, אחסנין בלהו בני אי לא יתובון,
דהא לית מלה קיימא קמי תשובה.

ואנא הכי אוליפנא, דהא אסוותא דא יהבו לי
זמנא חדא, דהוינא רשים באנפי, ויומא חד
הוינא אזיל בארחה וערענא בחד זבאה, ועל ידי

לשון הקודש

ומשאיר אותו להשמד מן העולם הבא. אמר לו, מנין לך זה? אמר לו, כך למדתי שהירשה הרעה הוא יורשים כל בניו אם לא ישובו, שהרי אין דבר העומד בפני התשובה.

ואני כך למדתי, שהרי רפואה זו נתנו לי פעם אחת שהייתי רשום בפני, ויום אחד הייתי הולך בדרך ופגשתי צדיק

באור הזה, והינו (ירמיה ב) פרא למד מדבר באות נפשה שאפה רוח.

למדנו, רב המנונא הזקן הלך לקפוטקיא. נכנס לפניהם רב ייסא הזקן. אמר לו, במה עסקתם? אוי לו אוי לנפשו אם נשלפה רוח טמאה שנמצאת עמו והוריש אותה לבנו. והו שהקדוש ברוך הוא אין לו חלק, משאיר לו חלק

אֶתְעַבֵּר מִנְּאִי הֵהוּא רְשִׁימָא. אָמַר לִיה מַה שְּׂמָד,
אָמַר לִיה אֶלְעָזָר, וְקָרִינָא לִיה אֶלְעָזָר אַחְרָא, אָמַר
לִיה בְּרוּךְ רַחֲמֵנָא דְחַמִּינָא לָךְ, וּפָאָה חוּלְקָךְ בְּעֵלְמָא
דִּין, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי:

וַיֹּאמֶר הַשְּׁבַעָה לִי וְגו'. רַבִּי חֲזַקְיָה פָתַח וְאָמַר,
(ישעיה סב) נִשְׁבַּע ה' בְּיָמֵינוּ וּבְזָרוּעַ עֵזוֹ, קַיִים
קָדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא דִּיפּוּק לְיִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא דְלַהוֹן,
וְדָא קַיִים לַהוֹן, קַיִים, וְדָלָא יִשְׁבּוּק לִזְוֹן בְּאַרְע
שְׁנַאִיְהוֹן. (בראשית לב) וַיֹּאמֶר שְׁלַחֲנִי כִי עָלָה הַשָּׁחַר
וַיֹּאמֶר לֹא אֶשְׁלַחְךָ כִּי אִם בִּרְכָתֵנִי. מָאן בִּרְכָתֵנִי.
יְהֵב לִזְוֹן גְּלוּתָא, וְקַיִים לִזְוֹן דִּיפְקוֹן מַנִּיהַ.

תַּנְא, זְמִין קָדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא לְבְרִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל,
דִּיהוֹן כָּל חַד וְחַד תְּחֹזֵת כְּרִסְיָה, וִיהוֹן מַעְלִיין
מִכָּל עֲלָאִי, בְּגִין דָּא תִשְׁכַּח וַא"ו אַרִיכָא. קַיִים קָדְשָׁא

לשון הקודש

יִשְׂרָאֵל מִהַגְּלוּת שְׁלָחֵם, וְזֵה נִשְׁבַּע לָהֶם
שְׁבֻעָה שְׁלֹא יַעֲזֹב אוֹתָם בְּאֶרֶץ
שׁוֹנְאִיְהֶם. וַיֹּאמֶר שְׁלַחֲנִי כִי עָלָה הַשָּׁחַר
וַיֹּאמֶר לֹא אֶשְׁלַחְךָ כִּי אִם בִּרְכָתֵנִי (בראשית
לב). מַה זֶה בִּרְכָתֵנִי? נִתֵּן לָהֶם גְּלוּת,
וּנִשְׁבַּע לָהֶם שְׁיֵצְאוּ מִמֶּנָּה.

שְׁנַיִנו, עֲתִיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבָנֵי
יִשְׂרָאֵל שְׁיִהְיוּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד תַּחַת כְּפָסְאוֹ

אֶחָד, וְעַל יְדוֹ עֵבֵר מִמֶּנִּי אוֹתוֹ הַרְשָׁם.
אָמַר לוֹ, מַה שְּׂמָד? אָמַר לוֹ, אֶלְעָזָר,
וְקָרִאתִי לוֹ אֶלְעָזָר אַחֵר. אָמַר לוֹ, בְּרוּךְ
הַרְחֵמֵן שְׂרָאִיתִי אוֹתְךָ, אֲשֶׁרִי חֲלַקְךָ
כְּעוֹלָם תְּזֵה וּבְעוֹלָם תִּבְּא.

וַיֹּאמֶר הַשְּׁבַעָה לִי וְגו'. רַבִּי חֲזַקְיָה פָתַח
וְאָמַר, (ישעיה סב) נִשְׁבַּע ה' בְּיָמֵינוּ וּבְזָרוּעַ
עֵזוֹ. נִשְׁבַּע הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁיֵצְיֵא אֶת

בְּרִיד הוּא לְשִׁלְמוֹתָא דְּו' דָּרָא וּבְגִין שְׂתָא וַיִּשְׁתַּחוּ
 יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמַּטָּה. סְגִיד יִשְׂרָאֵל דְּלִיתִי מְשִׁיחָא
 בְּסוֹף מְנַיִנָא דָּא, וְתִשְׂרִי שְׂכִינְתָּא עִמָּהוּן.

וַיְחִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ
 חוֹלֵה וְגו': מִתְנַיִתִין, אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, לָא אַתָּא
 קָרָא לְאַשְׁמוּעִינָן מָה דְעֵבַד, אֶלְּא אַתָּא קָרָא לְאַתְיָא
 מַה דִּיחֵוִי בְּסוֹף גְּלוּתָא, כָּל אֲלִין לְסוֹף מְנַיִנָא
 דְּאַתְמֵנִי. צָבִי לְמִימַר דִּייתִי מְשִׁיחָא, וַיִּימָא לִיה אָבוּךָ
 דְּבִשְׁמִיָּא בְּהִיל לְסַבְּר אַפְּדֵי, סָפִין לְקַצָּא דְּמְשִׁיחָא.
 יְהֵא רַעּוּא מִן אֱלֹהָא דְּשְׁמִיָּא, דִּיִּסְב בְּרִיה דְּאַסְגִּיאוּ
 בְּגְלוּתָא, וּמְדַאֲתַנְשִׂאוּ בְּהוּ, דִּנְשִׂי יְתַהוּן קְדָשָׁא בְּרִיד
 הוּא בְּחוּבֵיהוּן בְּקוּשְׁטָא.

כִּד אַתָּא רַבִּי אַבְּא אָמַר, לָאו לְדִרְשָׁא קָא אַתְיָנָא,
 חֲשׁוֹב רְזָא דְּמַלְתָּא (בראשית ל) יוֹסֵף ה' לִי בֶן אַחֵר,

לשון הקודש

שְׁעֵשָׂה, אֶלְּא בָּא הַכְּתוּב לְהֵבִיא מַה
 שִׁיחֵיה בְּסוֹף הַגְּלוּת כָּל אֱלֹה לְסוֹף הַמְּנַיִן
 שְׁנַמְנָה. רוּצָה לומר שְׂיבָא הַמְּשִׁיחַ,
 וַיֹּאמֶר לוֹ, אָבִיךָ שְׂבִשְׁמִים מִמַּהֵר לְקַבֵּל
 פְּנֵיךָ הַצּוֹפוֹת לְקִין הַמְּשִׁיחַ. יְהִי רַעּוּן
 מֵאֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם שְׂיִשָּׂא בְּנֵיו שְׂהֶרְבוּ
 בְּגְלוּת וּמְשַׁנְשַׁפְּחוּ בְּהֵם, שְׂשַׁכַּח אוֹתָם
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּחַטְאֵיהֶם בְּאַמְתָּ.
 פְּשָׁפָּא רַבִּי אַבְּא, אָמַר, לָא לְדִרְשָׁה

וַיְחִיו מְעַלִּים מִכָּל הָעֲלִיּוֹנִים. בְּשִׁבִיל זֶה
 תִּמְצָא וְא"ו אַרְבֵּה. נִשְׁבַּע הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לְשִׁלְמוֹת שֶׁל שְׂשָׂה דוֹרוֹת, וּבְשִׁבִיל
 שֶׁשׁ וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמַּטָּה.
 הַשְׁתַּחֲוָה יִשְׂרָאֵל שְׂיבָא הַמְּשִׁיחַ בְּסוֹף
 הַמְּנַיִן הַזֶּה וְתִשְׂרֵה שְׂכִינְתָּה עִמָּם.
 וַיְחִי אַחֵר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף
 הִנֵּה אָבִיךָ חוֹלֵה וְגו'. מְשִׁנָּה, אָמַר רַבִּי
 חֲזַקְיָה, לָא בָּא הַכְּתוּב לְהַשְׁמִיעֵנוּ מַה

בְּדַפְרֵי־שֵׁנָא לְעִיל, הָאִי שְׁמִיָּה קְדִישָׁא בְּיוֹסֵף, יְהוֹ
 יֹאמֵר, הָא אֲבוּךְ מְאִרִי עַלְמָא, דְּאֲתִי לְמַעְבַּד טַבָּא
 לְבָרִיָּה, דִּי־פִקּוּן מִן גְּלוּתָא דְלַהוֹן. וְאִי אֲתָ לֹא רָעִי
 בְּקוֹשְׁטָךְ, רַבּוּעָא יְהוּ"ה אַחַד יַעֲבַד יְתָךְ, וַיִּדְעִי
 דְּתִיתּוּב מִטְרוּנִיתָא לְאַתְרָא.

דְּאַבְהַתְנָא אֵינּוֹן רְתִיבּוֹן דְלְעִילָא, (בראשית יז) וַיַּעַל
 אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם, אֲבָהֶן שׁוּקִי
 עַלְמָא, (מִיכָה ז) תַּתֵּן אֲמַת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם, תִּנָּא
 דִּיִּיתִי מוֹשִׁיחָא.

רַבִּי יוֹסִי פָתַח וְאָמַר, (זכריה ד) וְהָיָה יוֹם אֶחָד הוּא
 יוֹדֵעַ לְה' לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה וְהָיָה לְעַת עָרַב
 וְהָיָה אֹר. רוּצָה לְמִימַר, תִּרְוִן מְעַרְעִין פִּישִׁין דְּאֲתָן
 לְבָנוּהִי לְמַחְוֵי בְּגִלוּתָא בְּאַרְעַ שְׁנְאִיהוֹן, וְלֹא יִסְתַּכִּי
 בְּהוֹן, כְּפֹה שְׁנִין סְגִיִּין, עַל חוּבִיָּהוֹן בְּקוֹשְׁטָא, הֲכִי

לשון הקודש

וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם, הָאָבוֹת שׁוּקִי
 הָעוֹלָם, (מִיכָה ז) תַּתֵּן אֲמַת לְיַעֲקֹב חֶסֶד
 לְאַבְרָהָם. שְׁנִינּוּ שְׁיָבֵא הַמְּשִׁיחַ.

רַבִּי יוֹסִי פָתַח וְאָמַר, (זכריה ד) וְהָיָה יוֹם
 אֶחָד הוּא יוֹדֵעַ לְה' לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה
 וְהָיָה לְעַת עָרַב וְהָיָה אֹר. רוּצָה לֹאמַר,
 שְׁנֵי מְקָרִים רְעִים שְׁפָאוּ לְבָנָיו לְהִיּוֹת
 בְּגִלוּת בְּאַרְץ שְׁנְאִיָּהֶם, וְלֹא יִסְתַּכַּל

בְּאֲתִי, חֲשַׁב סוּד הַדְּבָר (שם 6) יִסַּף ה' לִי
 בֶּן אַחֵר, כְּפִי שְׁפָרְשָׁנוּ לְעִיל. הָרִי שְׁמוֹ
 הַקְּדוּשׁ בְּיוֹסֵף, יְהוֹ יֹאמֵר, הָרִי אֲבִיד
 רַבּוֹן הָעוֹלָם שְׁפָא לְעִשׂוֹת טוֹב לְבָנָיו
 שְׁיִצְאוּ מִהַגְּלוּת שְׁלָחָם, וְאִם אֵינְךָ רוּצָה
 בְּאַמְתָּךְ, הַרְבּוּעַ יְדוּ"ד אַחַד יַעֲשֶׂה אוֹתָךְ,
 וַיּוֹדְעִים שְׁתָּשׁוּב הַמַּלְכָּה לְמְקוֹמָה.
 שְׁאָבוּתֵינוּ הֵם מְרַכְּבוֹת שְׁלַמְעֵלָה,

וַיִּזַח יִתְהוֹן בְּאַרְעֵי שְׁנֵי אֶתְהוֹן. וַיִּסַּב בְּנֵי יְהוּ דְאַרְעֵי לְהוֹן
 בִּישֵׁין אֱלִין, וַיְדַבֵּר לְהוֹן לְאַרְעֵי טַב בְּפִירוּשָׁא דְקָרָא.
 וְהָוָה תִּרִי רַבְרָבָן סְגִיָּאִין מֵעֲלִיָּאִין הָוָה מְטַרְקָן
 תְּחִילַת פְּרָסִי יְקָרָא, דְּאַפְטְרוּפָּא דִּישְׂרָאֵל
 מְכִילְתָּא חֲמִישָׁאָה, בְּדִיל דִּיהוֹן בְּגִלּוּתָּא כָּל עֲדָנָא
 הָדִין, וְאַרְעֵי דְנָשִׁי יִתְהוֹן בְּאַרְעֵי שְׁנֵי אֶתְהוֹן.

וְהוּא תִרִין מְכִילְתָּן, בְּתִרִין סְפִין, נָפֵק חָדָא וּמְלִיל
 לְקַבֵּל רַבּוֹן עֲלֵמָא, וַיְהִיב לִיה רִשׁוֹ דִּימְלִיל
 כָּל מָאן דְּבָעִי, וְחַזִּי בִישְׂרָאֵל מִן גִּיסָא חָדָא לְמַגְזֵר
 בְּהוֹן בִּישְׂרָאֵל, דִּיפְקוֹן מִן גִּלוּתָּא, בְּדִין אֲבַהֲתְהוֹן.
 וּמִן גִּיסָא אֲחֵרִינָא, רָעָא לְמַגְזֵר עֲלִיהוֹן, בְּדִיל חוֹבִיּהוֹן,
 דְּאָמְרוּ עֲלֵייהוּ בִישָׁא סְגִיָּאָה. הָא אַרְבַּע מְכִילְתָּן, וְלֹא
 הָוָה בְּהוֹן מְכִילְתָּא חֲמִישָׁאָה אַפְטְרוּפָּא דִּישְׂרָאֵל,
 וּמְלִילוֹ כָּל דְרָעוּ. (דף ריג ע"ב)

לשון הקודש

אחת ודברה כנגד רבון העולם, ונתן לה
 רשות לדבר כל מה שתראה, וראתה
 בישראל מצד אחד לגזר על ישראל
 שיצאו מהגלות בזכות אבותיהם, ומצד
 אחר רצתה לגזר עליהם בשביל
 חטאייהם כשאמרו עליהם רעה גדולה,
 הרי ארבע מדות, ולא היתה בהם מדה
 חמישית אפוטרופוס של ישראל, ודברו
 כל מה שרצו.

בהם כמה שנים רבות על חטאייהם
 באמת, בן יזנח אותם בארץ שונאייהם,
 וישא בגיו שארעו להם הרעות הללו,
 וינהיגם לארץ טובה כפרוש הכתוב.
 וזוהי שני גדולים רבים מעלים היו
 דופקים תחת כסא הכבוד,
 שאפוטרופוס של ישראל מדה חמישית,
 משום היותם בגלות כל הזמן הזה, וקרה
 שישכח אותם בארץ שונאייהם.
 והוא שתי מדות בשתי חלקות. יצאה

עַד דְּמָטָא לְוֹתְהוֹן מְכִילְתָּא חֲמִישָׁאָה, וְהָיָה בְּכַרְסֵי
 יִקְרָא מִן שְׂמָא קַדִּישָׁא, וְאָמַר עַל בְּנוּהֵי
 דְיִשְׂרָאֵל טַב, וְלֹא הָווּ רַתִּיין תְּרִין מְכִילְתָּן קַמִּייתָא
 לְמַלְלָא קַמִּיה, בְּדִיל מְכִילְתָּא חֲמִישָׁאָה דְאַתְמַתְל
 לְלִילְיָא, וְנִפְק לְנַהוּרָא דְלַהוֹן. וְעַל דָּא פְתַח, וְהָיָה
 יוֹם אַחַד הוּא יוֹדַע לַה' לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה וְהָיָה לְעַת
 עָרַב יְהִיָּה אוּר.

תְּנִינָא (בראשית א) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ
 קָרָא לַיְלָה, וְהָתָם אָמַר וְחֹשֶׁךְ עַל פְּנֵי
 תְּהוֹם, וְקָשְׂיָא דִידִיה אַדִּידִיה. אָתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי
 שְׂמַעוֹן אַבּוּי, וְאָמַר לִיה אֲפָא מְאָרִי, מָאִי דָּא. אָמַר
 לִיה, מְבַרְאֵשִׁית עַד שְׂשָׂה דוֹרוֹת בְּרָא יְהו"ה אַחַד,
 עָבִי לְמִימְר, ו' דְשְׁמִיָּה, יְהֵב בֵּיה רוּחַ חֲכָמָה, עַד
 חֲכָא לָא הָוָה מְבַדַּע מַהוּ חֹשֶׁךְ. קָם רַבִּי אֶלְעָזָר וְנָשַׁק
 יְדָוֵי דְאַבּוּי.

לשון הקודש

שְׂנִינָא (בראשית א) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם
 וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה. וְשָׁם אָמַר וְחֹשֶׁךְ עַל
 פְּנֵי תְּהוֹם. וְקָשָׂה שְׁלוֹ עַל שְׁלוֹ. בָּא רַבִּי
 אֶלְעָזָר לְרַבִּי שְׂמַעוֹן אַבּוּי וְאָמַר לוֹ, אַבּוּי
 מוֹרִי, מַה זֶה? אָמַר לוֹ, מְבַרְאֵשִׁית עַד ו'
 דוֹרוֹת בְּרָא יְדוּ"ד אַחַד, רוּחַה לּוֹמַר, ו'
 שֶׁל שְׁמוֹ נָתַן בּוֹ רוּחַ חֲכָמָה. עַד כָּאֵן לֹא
 הָיָה יוֹדַע מַהוּ חֹשֶׁךְ. קָם רַבִּי אֶלְעָזָר וְנָשַׁק

עַד שְׁהִנְיָה לְהֵם הַמְּבַדָּה הַחֲמִישִׁית, וְהָיָה
 בְּכַסָּא הַכְּבוֹד מִן הַשָּׁם הַקְּדוּשׁ, וְאָמְרָה
 עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל טוֹב, וְלֹא הָיוּ פּוֹחַדוֹת
 שְׁתֵּי מַדּוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת לְדַבֵּר לְפָנָיו,
 בְּזִכּוֹת הַמְּבַדָּה הַחֲמִישִׁית שְׁנַמְשָׁלָה
 לְלִילְיָה, וְנִצְאָה לְהֵאִיר לְהֵם. וְלָכֵן פְּתַח,
 וְהָיָה יוֹם אַחַד הוּא יוֹדַע לַה' לֹא יוֹם וְלֹא
 לַיְלָה וְהָיָה לְעַת עָרַב יְהִיָּה אוּר.

קָם רַבִּי אֲבָא וְשָׂאל, מָאי חֲשָׁד. אֶסְתַּחֲרוּ חֲבָרֵי א
 וְלֹא מָטוּ מָאי דְשָׂאלוּ, עֲבָדוּ עוֹבְדָא, וּמָטָא
 קָלָא מִן קַדָּם רַבּוֹן עֲלֵמָא, בְּהָאי קָרָא, (איוב י) אֶרֶץ
 עֵיפְתָה וְגו' צִלְמוֹת וְלֹא סְדָרִים, וְתוֹפֵעַ כְּמוֹ אוֹפֵל,
 גִּיהֶנֶם מִקַּמֵּי דְאֵתְבָרִי עֲלֵמָא, הָהּ גְּנִיז לְרִשְׁעֵיָא, וְוִי
 לְהוֹן לְחֵיבֵיָא, דִּיחֹן בַּד יַעֲבִיד אֱלֹהָא יַת אֱלִין, (ישעיה
 ס) כִּי הִנֵּה תַחֲשָׁד יִכְסֶּה אֶרֶץ וְעַרְפֵּל לְאוּמִים וְעַלְיָךְ
 יִזְרַח יְיָ וְכִבְדּוֹ עֲלֵיךְ יֵרָאֶה. וּפְאָה חוֹלְקֵהוֹן דִּישְׂרָאֵל,
 דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לָא בְרָא לְהוֹן דָּא, (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי
 הָעַם שִׁכְבָּה לוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁי אֱלֹהִיו:

וַיִּגַּד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְנֶךָ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ. רַבִּי
 יוֹסִי אָמַר, מִלְּאֲכָא הוּא, דְהָהּ עֲתִיד לְמִימַר
 טַב עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בַּד יִתִּיבוּן לְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא,
 בְּכָל עֲקַתְהוֹן, בַּד יִיְתִי קַעָא דְמִשְׁיחָא, בְּכָל עֲקַתָּא

לשון הקודש

ידו של אביו.

וְעַרְפֵּל לְאוּמִים וְעַלְיָךְ יִזְרַח ה' וְכִבְדּוֹ
 עֲלֵיךְ יֵרָאֶה. אֲשֶׁרִי חִלְקֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל
 שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא בְרָא לָהֶם זֶה.
 (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁכְבָּה לוֹ אֲשֶׁרִי
 הָעַם שֶׁה' אֱלֹהֵיו.

וַיִּגַּד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְנֶךָ יוֹסֵף בָּא
 אֵלֶיךָ. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, מִלְּאֲךָ הוּא שְׂהִיָּה
 עֲתִיד לוֹמַר טוֹב עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּשִׁשְׁבוֹנוֹ לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל

קָם רַבִּי אֲבָא וְשָׂאל, מַה זֶה חֲשָׁד? סָבְבוּ
 הַחֲבָרִים וְלֹא הִגִּיעוּ לְמַה שֶׁשָּׂאל. עָשׂוּ
 מַעֲשֵׂה, וְהִגִּיעַ קוֹל מִלְּפָנֵי רַבּוֹן הָעוֹלָם
 בְּפִסּוּק זֶה, (איוב י) אֶרֶץ עֵפְתָה וְגו', צִלְמוֹת
 וְלֹא סְדָרִים וְתוֹפֵעַ כְּמוֹ אוֹפֵל. גִּיהֶנֶם
 מִלְּפָנֵי שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם הִיָּה גְּנִיז לְרִשְׁעִים.
 אוֹי לְרִשְׁעִים שִׁיְהִיו בְּשִׁנְעֵשָׂה הָאֱלוֹהִים אֶת
 אֱלֹהִי, (ישעיה ס) כִּי הִנֵּה תַחֲשָׁד יִכְסֶּה אֶרֶץ

דַּתִּיתִי עָלֶיהוֹן, יִמְרוֹן לְמִכִּילְתָּא בְּרִיד אֲתִי לְוַתְּךָ,
 וַיִּתְּפָרְקוֹן טָבְאִי. וּפְאָה חוּלְקֵהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דְּאֵתְקָרְיָאוּ
 בְּנֵי דְקַדְשָׁא בְּרִיד הוּא, דְּאֵינּוֹן כְּמִלְאֲכֵיָא, (איוב לח)
 וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים, הוּי"ה מָאִי.

תָּא חַוִּי, מַנִּין שְׁקָרָא קַדְשָׁא בְּרִיד הוּא לְיַעֲקֹב
 א"ל, אֵת בְּעֵלְאָה, וְאַנָּא אֵהָא בְּתַתְּאָה, (נ"א אָתְ
 תְּהָא בְּתַתְּאָה, וְאַנָּא אֵהָא אֱלֹהָא בְּעֵלְאָה), מָאִי קָא מַיִרִי. (בראשית יז)
 וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם, אֲבַחְתָּן אֵינּוֹן רְתִיבָאן
 דְּקַדְשָׁא בְּרִיד הוּא. תְּנָא, (מיכה ז) תַּתְּן אֲמַת לְיַעֲקֹב
 חֶסֶד לְאַבְרָהָם, הָא תִרִין סְפִירָן, בְּתִרִין רְתִיבָן.
 רַבְרָבָן עֲלָאִין.

תְּלִיתָאָה יַצְחָק, מָאִי (בראשית לא) וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפֶתַח
 אָבִיו יַצְחָק. וּבְגִין פֶּתַח יַצְחָק דִּיהוּה
 סְפִירָה, וְקַדְשָׁא בְּרִיד הוּא דְהוּא כְּרִסִי יְקָרָא רְתִיבָא

לשון הקודש

אלוה בעליונים). מה זה אומר? (בראשית יז) וַיַּעַל
 אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם. האבות הם
 מְרַכְּבוֹת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׁנִינּוּ (מיכה ז)
 תַּתְּנָן אֲמַת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם. הָרִי
 שְׁתֵּי סְפִירוֹת בְּשְׁתֵּי מְרַכְּבוֹת גְּדוּלוֹת
 עֲלִיוֹנוֹת.

שְׁלִישִׁי יַצְחָק. מה זה (בראשית לא) וַיִּשְׁבַּע
 יַעֲקֹב בְּפֶתַח אָבִיו יַצְחָק. ומשום פֶּתַח
 יַצְחָק שְׁהִיָּה סְפִירָה, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

צָרְתָם, בְּשִׁיבָא קִיץ הַמְּשִׁית. בְּכָל צָרָה
 שְׁתָּבֵא עֲלֵיהֶם יֹאמְרוּ לַמֶּדֶה: בְּגִיף בָּאִים
 אֵלֶיךָ. וַיִּנְאָלוּ הַטּוֹבִים. אֲשֶׁרֵי חֲלַקְתָּם שָׁל
 יִשְׂרָאֵל שְׁנִקְרָאוּ בְּנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 שְׁהֶם כְּמוֹ מְלָאֲכִים. (איוב לח) וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי
 אֱלֹהִים. הוּי"ה מָה?

פֶּא רָאָה, מַנִּין שְׁקָרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְיַעֲקֹב אֵל? אַתָּה בְּעֵלְיוֹנִים, וְאַנִּי אֵהִיָּה
 בְּתַתְּוֹנִים, וְאַתָּה תִהְיֶה בְּתַתְּוֹנִים, וְאַנִּי אֵהִיָּה

עֲלָאָה, וּסְפִירָה דִּיצְחָק הִיא מְעֲלָאָה, מִפְּרָשָׁא יִתּוּר
מִכָּל סְפִירָן דְּאַבְתָּתָא, תָּדָא הוּא דְכָתִיב וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב
בְּפֶתַח אָבִיו יִצְחָק.

רַבִּי אַבָּא פָתַח וְאָמַר, (בראשית לא) אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וְאֱלֹהֵי
נָחֹר יִשְׁפְּטוּ בִינֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְיָהֶם, וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב
בְּפֶתַח אָבִיו יִצְחָק, מֵהָאִי קָרָא אֶת יָכִיל לְמַנְדַּע דָּא.

וַיִּתְחַזֵּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל הַמְּטָה, וְרוּזָא דְקָרָא, (דניאל
(ב) בָּעֵת הַהִיא יַעֲמֹד מִיכָאֵל הַשָּׂר הַגָּדוֹל
הַעֹמֵד עַל בְּנֵי עַמּוּד וְהִיתָה עֵת צָרָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן
אָמַר, דָּא גְבוּרַת יְדָא דְמִיכָאֵל רַבְרָבָא. כְּמָה לִּיה
הָוָה מִקְדָּמַת דִּנְא סְגִיד. לְמַאן הָוָה סְגִיד, סְגִיד
לְעֶרְסָא, הָוָה עֶרְסָא פְתִיחָא פְנִיָה. לְמַהוּלְתָּא הָוָה
סְגִיד, דִּהָא הָוָה חֲכִיבָא מִינֵיהּ.

לשון הקודש

וַיִּתְחַזֵּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל הַמְּטָה, וְרוּזָא
הַפְּתוּב (דניאל ב) וּבְעֵת הַהִיא יַעֲמֹד מִיכָאֵל
הַשָּׂר הַגָּדוֹל הַעֹמֵד עַל בְּנֵי עַמּוּד וְהִיתָה
עֵת צָרָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, זֶה גְבוּרַת יְד
מִיכָאֵל הַגָּדוֹל, כְּמוֹ שֶׁהָיָה מִשְׁתַּחֲוֶה לָהּ
מִקְדָּם לְכֵן. לְמִי הָיָה מִשְׁתַּחֲוֶה? מִשְׁתַּחֲוֶה
לְמְטָה. הִיתָה הַמְּטָה פְתוּחָה פְנִיָה.
לְמִילָה הָיָה מִשְׁתַּחֲוֶה, שֶׁהָרִי הִיתָה
חֲכִיבָה עָלָיו.

שְׁהוּא כְּפִסָּא כְבוֹד, מְרַבְּבָה עֲלִינוּהּ,
וּסְפִירָה שֶׁל יִצְחָק הִיא מְעֲלִינוּבִים,
מִפְּרָשָׁת יוֹתֵר מִכָּל הַסְּפִירוֹת שֶׁל
הָאֲבוֹת. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפֶתַח
אָבִיו יִצְחָק.

רַבִּי אַבָּא פָתַח וְאָמַר, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
וְאֱלֹהֵי נָחֹר יִשְׁפְּטוּ בִינֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְיָהֶם
וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפֶתַח אָבִיו יִצְחָק. מִפְּסוּק
זֶה אַתָּה יָכוֹל לְדַעַת זֶה.

כִּי חָלַל יְהוּדָה קֹדֶשׁ ה' אֲשֶׁר אָהַב וּבָעַל בַּת אֵל
 גִּבּוֹר, (מלאכי ב) בַּד אֶסְתַּלַּק זַיִינָה מֵיָדָה עַל חוּבֵיהוֹן,
 לֹא הָיָה לָיָה לְמִיָּקָם קַמִּיָּה, וְאַתְּרַבַּת מִטְרוֹנֵיתָא מִן
 מִלְכָּא, בְּדִיל דְּלֹא יִכָּלֵא לְשַׁבְּקָא לָהּ לְבַרְהָא בֵּין
 עַמִּין לְמַקְטְלֵהוֹן, וְהָיָה בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא הוּא, בְּהָא
 דִּיהוֹן עַמִּין נוֹכְרָאִין מִן עַמִּיָּה. סָבִי לְמִיָּמַר, עָאֵל
 שְׂכִינְתָא בִּינֵיהוֹן בְּגִלּוֹתָא, וְעַדְנָא דְלֹא תָּוָה בְּאַרְעָא,
 וְהִיא בְּאַרְעַ עַמִּמִּין, בְּזַיִינָא דִּישְׂרָאֵל, אֶסְתַּמְרוּ עַמִּמֵּיָּא
 דִּי בְּסַתְרֵיהוֹן.

תָּאנָא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, תִּרִין רַבְרַבִּין תּוֹו תְּחֹת
 פְּרִסֵי יִקְרָא קַדִּישָׁא, וְהָא בְּשָׁמַיָּה חַד מְאִי
 בְּעַרְסָא, דְּתָוָה שְׂדֵי אַנְוִיָּה דְּהִיכְלָא. וְהָא אֲנִן
 בְּגִלּוֹתָא, לֹא אֶשְׁתַּאֲר בִּינְנָא אֵלָּא דָּא דְּפִינֵי דְזַיִינָה,
 וְהוּא חֲתוּךְ מִן שְׁמַיָּה דְקֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא.

לשון הקודש

העמים בזיו של ישראל נשמרו העמים
 ששפכיבותיהם.

למדנו, אמר רבי יוסי, שגני גדולים היו
 תחת כסא הכבוד הקדוש, וחרו שמו
 אחד מהם הוא משה, שהיה שורה
 באוצר של ההיכל. וחרו אנו בגלות, לא
 נשאיר בינינו אלא זה שהוא מטבע שלו,
 והוא חתום משמו של הקדוש ברוך הוא.

כי חלל יהודה קדש ה' אשר אהב ובעל
 בת אל גבור (מלאכי ב). בשתלק זיוו ממנו
 על הטאיהם, ולא היה לה לעמד לפניו,
 וגרשה המלכה מן המלך משום שלא
 יכלה להשאיר את בניה בין העמים
 להרג אותם, והוא היה בארץ הקדושה,
 בזה שיהיו עמים גברים מן עמו. רוצה
 לומר, הכנים שכינה ביניהם בגלות
 ובזמן שלא היתה בארץ, והיא בארץ

הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שמות כג) הִנֵּה אָנֹכִי שׁוֹלַח מִלְאָךְ
 לְפָנֶיךָ לְשִׁמְרֶךָ וְגו', לֹא לְמַלְלָא חֲכִי, אֶלְא
 בְּעֵלְמָא דְאֵתִי, כִּד פְּרִישְׁנָא בְּסִטְרִין וְהוּא עִזְרִין
 בְּאַתְרֵהּ, אֲנָא שְׂרִינָא שְׂכִינְתָא בִּינִיכּוֹן לְמֵאֲרִיחּוֹן
 בְּגִלּוּתָא וְהִיא נְטֵרַת יִתְכּוֹן, עַד (דף ריד ע"א) דְתִיתִי יִתְכּוֹן
 לְאַרְעִכּוֹן, כְּמַה דְהוּיִתּוֹן מִקְדַּמַּת דְנָא. אֲשֶׁר הִכְנִיזְתִּי,
 מוֹתְבֵן מִקְדַּמַּת דְנָא.

דָּא שְׂכִינְתָא מִן מִטְטְרוּן. וְאַתְרַבַּת מִטְרוּנֵתָא מִן
 מִלְכָּא, עַד דְתִיתּוּב לְאַתְרֵהּ, וְרוּזָא (דברים ג) כִּי
 רַק עוֹג מִלֶּךְ תִּבְשָׁן נִשְׂאָר מִיֵּתֵר הֲרַפָּאִים הִנֵּה עֲרִשׁוֹ
 עֲרֵשׁ בְּרוּל הֵלֵא הוּא בְּרַבַּת בְּנֵי עַמּוֹן, כִּד פְּרִישְׁנָא
 בְּאַתְרֵיהּ. וְאַתְרֵהּ, דְאַתְמַתֵּל לְגִלּוּתָא, נְטֵר יִתְחַוֵּן
 בְּגִלּוּתָא, עַל עֲקֵתָא דְתִיתִי עֲלִיכּוֹן, עַד דְיִיתִי וַיִּיעוֹל
 יִתְכּוֹן לְאַרְעָא, דְקַיִים לְאַבְהַתְכּוֹן דְאַתְנַטְרַת.

לשון הקודש

מהמלך עד שתשוב למקומה, וסוד – כי
 רק עוג מלך הבשן נשאר מיתר הרפאים
 הנה ערשו ערש ברזל הלה הוא ברבת
 בני עמון, כמו שפרשנו במקומו. והדרך,
 שנמשלה לגלות, שמר אותם בגלות על
 צרה שתבא עליכם, עד שיבא ויכניס
 אתכם לארץ שנשבע לאבותיכם
 שנשמרה.

זהו שכתוב (שמות כג) הנה אנכי שלח
 מלאך לפניך לשמרך וגו'. לא לדבר בך,
 אלא בעולם הבא, כמו שפרשנו במקומו
 והיא השמירה בדרך, אני השריתי
 שכינה ביניכם לשמר אתכם בגלות,
 והיא שמרה אתכם עד שתביא אתכם
 לארצכם כמו שהייתם מקדם לזה. אשר
 הכנתי – מושבות מקדם לזה.
 זו שכינה מן מטטרו"ן, וגרשה המלכה

רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר (רות ג) לִינִי הַלֵּילָה וְהָיָה
בְּבִקְרָא אִם יִגָּאֵלְךָ טוֹב יִגָּאֵל, אָמַר רַבִּי יוֹסֵי,
שְׁלִיט רַחֲמֵי עַל דִּינָא. (בראשית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר
כִּי טוֹב, טוֹב וְאֹר שְׁוִין, דְּהוּא מְבוּעוּי דְנַחְלִין, דְנַפְק
מִנְהוֹן יַמָּא וְנַחְלָא דְבַעְלָמָא.

תָּנָא אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, זְמַנָּא חֲדָא סְלִיקְנָא וְנַחֲתָנָא
לְאַנְהָרָא בְּמְבוּעֵי דְנַחְלִין, וְסָלִיק בְּתָרָאי רַבִּי
אַבָּא. אָמַר לִי, בְּמָאי עֲסַקִיתוּ. אָמְרִית לִיה, בְּהָאי
קָרָא (קהלת א) דְכָל הַנַּחְלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְהַיָּם אֵינְנו
מֵלֵא. מְזִיזִיה אֶתְבְּרִיאוּ כָּל רַבְרְבִינֵי דְמִן עֲלָמָא, וּמִן
זִיזִיה אֶתְנַבְּעוּ כָּל נַחְלִיָּא, נַחְלִיָּא הוּוּ אֵינּוֹן לְהָאי
קָרָא, דְמֵאִיכִי בְּהָאי גְלוּתָא, דְהָא תְּשׁוּבָא כְּמוֹפְלָא,
חֲבִתָּא דְאַמָּא עֶבֶד לְהוּ, וְאִי לָאו, נַחְלָא עֶבֶד
בְּרִיתִיה. רַבְרַבָּא תְנִייתָא הוּא, הוּא תְּחוּת קַדִּישָׁא,
דְגַנִּי אֲנָנִים דְהִיכְלָא. דְהָא רַבְרַבָּא דִישְׂרָאֵל דְאַתְמִנִי

לשון הקודש

ועלה אחרי רבי אבא. אמר לי, במה
עסקתם? אמרתי לו, בפסוק הזה (קהלת א)
שכל הנחלים הולכים אל הים והים איננו
מלא. מזיוו נבראו כל הגדולים שמן
העולם, ומזיוו נובעים כל הנחלים,
הנחלים שהם בפסוק הזה נמוכים בגלות
הזאת, שהרי השן ואפלה, חבת האם
עשה להם, ואם לא, הנחל עושה לבתו.

רבי שמעון פתח ואמר, (רות א) ליני
הלילה והיה בבקר אם יגאלך טוב יגאל.
אמר רבי יוסי, השליט רחמים על הדין.
(בראשית א) וירא אלהים את האור כי טוב.
אור וטוב שוים, שהוא מבועי הנחלים
שיוצא מהם הים והנחל שבעולם.
שנינו, אמר רבי שמעון, פעם אחת
עליתי וירדתי להאיר במבועי הנחלים,

עֲלִיהוֹן, בְּכָל עֵידוֹן דְּהוֹת מִטְרוּנִיתָא עִם מְלָפָא, הָוָה
נָפִיק וְעָאל קַדְמֵיהוֹן מִטְרוּ"ן. וְהוּא קָבִיל פּוֹלְתַנְהוֹן
לְקַדְשָׁא בְרִידָּהּ הוּא בְּנוֹרָא. כִּד אֶתְבְּטִיל נוֹרָא
וְאֶתְגַּלְיָאוּ, אֶסְתַּלַּק זִיּוּה, וְאֶסְתַּלַּקָּא מִטְרוּנִיתָא מִן
מְלָפָא. הָא לָא הָוָה שְׁלִים עַד דִּי יֵיתִי גִיסָא אַחְרָא,
דְּלֹא הָוָה בְּגָלוּתָא מְנִיתָא.

וְשִׁמְהוֹן דְּאֶתְקְרִיאַת יֵד, הִיא מְבוּעָא לְכֹלָא, וְתִשְׁבַּח
יֵד הוּי"ה, (ישעיה נט) הֵן לֹא קִצְרָה יֵד יְהוָה,
דְּלֹא אֲדַכְּר יֵדָא אֶלָּא בְּשִׁמָּא דְחַד.

אַתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר, וְשָׂאל לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָבוּי, וּבְכַה
וְאָמַר לִיהוּ, גַּלִּי לִי הֵא עֵי רַזָּא אָבָא מָאֲרִי.
אָמַר לִיהוּ בְּהֵא עֵי קָרָא אֶתְגַּלִּי לָךְ, (שמות יז) כִּי יֵד עַל
כֶּסֶף יֵה מְלַחְמָה לִי, כִּם בְּגִין הוּי"ה, שְׁלִיט רַחֲמֵי עַל
דִּינָא. צָבִי לְמִימְר, יְהֵא רַעוּא דִּיהֵא לְעֵלְמָא בְּאַתְר

לשון הקודש

נִמְנָה בְּגָלוּת.

וְהַשְׁמוֹת שְׁנִקְרָאִים יֵד, הִיא מְבוּעָא לְכֹל,
וְתִמְצָא יֵד הוּי"ה, (ישעיה נט) הֵן לֹא קִצְרָה
יֵד יְהוָה, שְׁלֹא נִזְכַּר יֵד אֶלָּא בְּשֵׁם אַחְדָּה.
כָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְשָׂאל לְרַבִּי שְׁמַעוֹן
אָבוּי, וּבְכַה וְאָמַר לוֹ, גַּלְה לִי זֵה תְּסוּד
אָבוּי מוֹרִי. אָמַר לוֹ, בְּזוּה תְּפִסּוּק יִתְגַּלְה
לָךְ, (שמות יז) כִּי יֵד עַל כֶּסֶף יֵה מְלַחְמָה לֵה.
כִּם מְשׁוּם הוּי"ה, שׁוֹלְטִים רַחֲמִים עַל דִּין.

גְּדֻלָּה שְׁנִיָּה הוּא, הוּא תַּחַת הַקְּדוּשׁ
שְׁשׁוּבָב עַל גַּנִּי הַהִיכָל, שְׁתַּרִּי הַשָּׁר שֶׁל
יִשְׂרָאֵל שְׁהִיָּה מְמַנָּה עֲלֵיהֶם, בְּכָל זְמַן
שְׁהִיָּתָה הַגְּבִירָה עִם הַמֶּלֶךְ, הִיָּה יוֹצֵא
וּבָא לְפָנֵיהֶם מִטְרוּ"ן, וְהוּא מְקַרִּיב
עֲבוּדָתָם לְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּאֵשׁ.
כָּאֵשׁ הַתְּבַטְלָה הָאֵשׁ וְנָלוּ, הַסְּתַלַּק
זִיּוּה, וְהַסְּתַלַּקָּה הַגְּבִירָה מִן הַמֶּלֶךְ. זֵה לֹא
הִיָּה שְׁלֵם עַד שְׁיָבֵא צַד אַחַר שְׁלֹא הִיָּה

גְבוּרַת, יָד יי רַבְתָּא קַרְבָּא דְהוֹת בְּמַצְרִים, וְאִי לֹא
הוּוּ בְּדִינִי.

וְכַד יִיְתִי מְשִׁיחָא, יִיְתִי בְּחֻדְתּוֹ בִּידָא רַבְתָּא, וְיִגַּח
קַרְבָּא בְּעַמְלָק. (שמות יג) בְּחֻזְק יָד הוֹצִיאָךְ ה' ^{ה'}
מִמַּצְרַיִם, וְכַד יִיְתִי שְׁמָא דִּיד בְּתוֹקְפָא יָדָא לְחוּדִיה, ^{ה'}
הוּא בְּעִידָנָא, דִּיגִיחַ קַרְבָּא בְּעַמְלָק, לִיְתִי מְשִׁיחָא.
רַבִּי אֶלְעָזָר מְסִייע, (זכריה יד) וַיֵּצֵא יי וּנְלַחֵם בְּגוֹיִם הָהֵם
בְּיוֹם הַלְחָמוֹ בְּיוֹם קַרְב. כ"ס בְּגִין יְהו"ה.

תָּא חַזִּי, כַּמָּה הוּא יָדָא רַבְתָּא דְלֹא מָטָא לְהֵאִי
יָדָא עֲלָאָה, לְאַבְהֵן רַבְרָבָא לֹא אֲנָנִים. וְכַדָּא
יָדָא נָפְקוּ מִמַּצְרַיִם, בְּגִין דְּמִשְׁוִיין שְׁוִין, מִנִּי י' לִי ד'
לְד', שְׁוִין דָּא לְדָא, שְׁמָא דִּידָא רַבְתָּא, דִּיפּוֹק מִן
אִינוּן שְׁוִין בְּאַתְוֹתְהוֹן דְּמִנְיַיְהוֹן בְּמִנְיַיְהוֹן, דְּקַבְּלָא
תְּרִין יָד, תְּרִין.

לשון הקודש

הַלְחָמוֹ בְּיוֹם קַרְב. כ"ס בְּשָׁבִיל יְהו"ה.
בֹּא רָאָה, כַּמָּה הוּא יָד הַגְּדוּלָה שְׁלֹא
מְגִיעָה לְיָד הוּוּ הַעֲלִינָה, לְאַבּוֹת הַגְּדוּלָה
לֹא אֲנָנִים. וּבְזוֹ הַיָּד יֵצֵאוּ מִמַּצְרַיִם מְשׁוּם
שְׁמִנְיָנִים שְׁוִה, מוֹנֵה י' לִי, ד' לְד', שְׁוִים
זֶה לָזֶה, שֵׁם שֶׁל הַיָּד הַגְּדוּלָה שֵׁיֵצֵא מִהֶם
שְׁוִים בְּאַוֹתֵיחֵהֶם, שְׁמִנְיָנִים בְּמִנְיָנִים,
שְׁקַבְּלָה שְׁתֵּי יָדִים, שְׁתֵּים.

רוּצָה לומר, יְהִי רְצוֹן שְׁיִהְיֶה לְעוֹלָם
בְּמָקוֹם הַגְּבוּרָה יָד ה' הַגְּדוּלָה מְלַחֵמָה
שְׁהִיְתָה בְּמַצְרַיִם, וְאִם לֹא, הָיוּ בְּדִינִים.
וּבְשִׁבְעָא הַמְּשִׁיחַ, יָבֹא בְּהַתְּחַדְּשׁוֹת
בְּיָד גְּדוּלָה וַיַּעֲרֹךְ קַרְב בְּעַמְלָק. בְּחֻזְק יָד
הוֹצִיאָךְ ה' מִמַּצְרַיִם. וּבְשִׁבְעָא שֵׁם שֶׁל יָד
בְּחֻזְק יָד לְבָדוֹ, הוּא בּוֹמֵן שְׁיַעֲרֹךְ קַרְב
בְּעַמְלָק, יָבֹא הַמְּשִׁיחַ. רַבִּי אֶלְעָזָר מְסִייע,
(זכריה יד) וַיֵּצֵא ה' וּנְלַחֵם בְּגוֹיִם הָהֵם בְּיוֹם

כִּי־צַד לֹא אֶתְמַנְעוּ דָּא מִן דָּא, וְלֹא שׁוּיִן. אֶתְפַּרֶּשׁ
 תִּרְיִן אֵלִיִן בְּרִידֵי הוּא דְבִאֲתוֹתָהוֹן סִייעָאן יַד
 בְּעֵלָה ה', תִּרְיִן לְאָב מִנְיַיְהוֹן מִתְפַּרֶּשׁ. מֵאֵלִין
 אֶתְבְּרִיאוּ שְׁמִיָּא וְאַרְעָא וְדַעֲמִיָּה. וְאַיְנוּן סְפִירָא
 קְדָמָאָה, דְּהִיא כְּתָרָא עֲלָאָה. (משלי טו) בְּכָל מָקוֹם עֵינֵי
 ה' צוֹפוֹת רָעִים וְטוֹבִים. הֵם מְסִייעָתָן לְשִׂמְיָא חַד ו'
 דְּעֵבֶד פְּמָה אֲתוֹן בְּאַרְעָא דְּמַצְרַיִם.

מצד ימין העיגול

יוד ו' לוא"ו לדי י"ד לו"ו
 דל"ת ד' לדי ל"ל ל"ת
 שדי

עליון העיגול

ו"ו לדל"ת דל"ת ללמ"ד למ"ד לתי"ו
 א' ללמ"ד ל' למ"ס מ' לדי ד' לתי' ה' ל'
 יהוה
 י"ד

מרכבה דאבהן ישראל

(דף ריד ע"ב)

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל יוֹסֵף אֵל שְׂדֵי נִרְאָה אֵלַי בְּלוֹז
 בְּאֶרֶץ כְּנָעַן. רַבִּי אָבִא אָמַר, לוֹז דָּא
 יְרוּשָׁלַם עֲלָאָה, דְּאַשְׁרָאָה שְׂכִינְתָּא בִּינְהָא. אָמַר
 יַעֲקֹב עֲלָאָה לְתַתָּא, הֵב לִי בְּרַכְתָּא דְּהוּא בְּעֵי.

לשון הקודש

הן מסיעות לשם אחד אות ו' שעשה
 פמה אותות בארץ מצרים. (ראה ציור למעלה)

ויאמר יעקב אל יוסף אל שדי נראה אלי
 בלוז בארץ כנען. רבי אבא אמר, לוז זו
 ירושלים העליונה, ששורה שכינה

כִּי־צַד לֹא נִמְנְעוּ זֶה מִזֶּה, וְלֹא שׁוּיִם?
 נִתְבָּאָר שְׁנֵי אֵלֹה שְׂבֹאוֹתֵיהֶם יַד הֵם
 שׁוּיִם בְּעֵגוֹן, שְׁנֵים לֹא בְּעֵינֵיהֶם מִתְבָּאָר.
 מֵאֵלוֹ נִבְרָאוּ שְׁמַיִם וָאָרֶץ וְשַׁעֲמָהֶם. וְאֵלוֹ
 סְפִירָה רֵאשׁוּנָה, שְׁהִיא כְּתָר עֲלִיוֹן. (משלי
 טו) בְּכָל מָקוֹם עֵינֵי ה' צוֹפוֹת רָעִים וְטוֹבִים.

לְאַנְפִּישׁ יִתְכוֹן אָנָּה, וּלְמִיתָן יֵת אֶרְעָא לְבְנֵיכוֹן. לֹוּ
זוּ יְרוּשָׁלַם עֲלָאָה, קְדָשָא בְרִיךְ הוּא, חֵב רַבְרָבָא
דְתוּוֹיִן בְּרָכָה דָא עַל יְדִיה, בְּאֶרְעָא קְדִישָא, אֲבַל
בְּרָא, לְאֶרְעָא אֲחֵרָא, לָא יְהֵא בְּרַכְתָּא.

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר, (משלי כז) מְבָרַךְ יַרְעֵהוּ בְקוֹל
גְּדוֹל בִּבְקָר הַשָּׂפִים קָלְלָה תַחֲשֹׁב לוֹ, קְדָשָא
בְרִיךְ הוּא קָרָא לְיִשְׂרָאֵל אֲחִים וְרַעִים. מָאִי בְּרַכְתָּא
יְהֵב לוֹן, דִּיהוֹן הָאִי עֲמָא דְכָּיָא תַחֲזוֹת יְדִיה, וְלִמְתָּוִי
עַלִּיהוֹן נְטִיר.

זַכָּאָה חוֹלְקֵהוֹן דְּהָאִי עֲמָא דְכָּיָא, דְּהוּא עַלִּיהוֹן,
דְּאֶקְרִי בְּעֲלָאָה בְּנִים חֲבִיבִים יִתִּיר מֵעֲלָאָה,
פְּתִיב, (דברים ד) בְּנִים אַתֶּם לַה', מָאִי כֹלָא בְּדִיל דָּא.
מָאִי הוּא, בְּדִיל דְּאֲשַׁתְּלִים שְׂמָא בְּחוֹתְמָא דְּלֵהוֹן,
דְּאֵינּוֹן גְּזִירִין.

לשון הקודש

תַּחֲשֹׁב לוֹ. הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קָרָא
לְיִשְׂרָאֵל אֲחִים וְרַעִים. אֵיזוֹ בְּרַכָּה גִתָּן
לָהֶם? שִׁנְהִיו עִם זֶה טָהוֹר תַּחַת יָדוֹ,
וְלֵהִיוֹת עֲלֵיהֶם שׁוֹמֵר.

אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שָׁל הָעָם הַטָּהוֹר הַזֶּה שֶׁהוּא
עֲלֵיהֶם, שְׁנִקְרְאִים בְּעֲלִיוֹנִים בְּנִים
חֲבִיבִים יוֹתֵר מִהָעֲלִיוֹנִים. פְּתוּב (דברים יד)
בְּנִים אַתֶּם לַה', מֵהוּ הַכֹּל בְּשִׁבִיל זֶה. מֵה

בְּתוֹכָהּ. אָמַר יַעֲקֹב הַעֲלִיּוֹן לְמִטָּה, תָּן לִי
בְּרַכָּה שֶׁהוּא רוּצָה, לְהַרְבוֹת אֶתְכֶם אָנֹכִי,
וְלַתֵּת אֶת הָאָרֶץ לְבְנֵיכֶם. לֹוּ זֶה יְרוּשָׁלַם
הַעֲלִיוֹנָה, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, גִּתָּן הַיֵּשֶׁר
שֶׁהִיוּ בְּרַכָּה זֶה עַל יָדוֹ בְּאֶרֶץ הַקְּדָשׁ, אֲבַל
מֵחוּץ לְאֶרֶץ אֲחֵרֵת לֹא תִהְיֶה בְּרַכָּה.

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר, (משלי כז) מְבָרַךְ
יַרְעֵהוּ בְקוֹל גְּדוֹל בִּבְקָר הַשָּׂפִים קָלְלָה